

Báo cáo chính trị trình Đại hội XIV:

Tường minh mục tiêu gắn với tầm nhìn phát triển

“Báo cáo chính trị trình Đại hội Đảng lần thứ XIV cần phản ánh được đầy đủ và toàn diện về sứ mạng bất biến phụng sự dân tộc Việt Nam của Đảng ta. Một hệ thống phân cấp các mục tiêu (các mục tiêu chung và mục tiêu cụ thể) tương ứng với tầm nhìn trở thành một nước có thu nhập trung bình cao cần được xác định tường minh; bao gồm các mục tiêu kinh tế và phi kinh tế phù hợp với mục tiêu phát triển phương thức sản xuất XHCN bản sắc Việt Nam trong thời đại số giai đoạn 2026 – 2030”, PGS.TS HÀ QUANG THUY, Đại học Công nghệ, Đại học Quốc gia Hà Nội, chia sẻ.

- Tại Hội nghị lần thứ 12 Ban Chấp hành Trung ương Đảng Khóa XIII, Trung ương yêu cầu tích hợp nội dung 3 văn kiện gồm Báo cáo chính trị, Báo cáo kinh tế - xã hội, Báo cáo Tổng kết xây dựng đảng thành Báo cáo chính trị để trình Đại hội XIV; Tổng Bí thư Tô Lâm yêu cầu cần phải đẩy nhanh tiến độ hoàn thiện các dự thảo văn kiện, hoàn thiện theo hướng ngắn gọn, dễ hiểu, tầm nhìn xa, chiến lược. Quan điểm của ông thế nào về những định hướng quan trọng này?

- Bước vào kỷ nguyên vươn mình thành một quốc gia phát triển vào năm 2045, tôi hoàn toàn đồng tình với quan điểm rằng Báo cáo chính trị là văn kiện duy nhất trình Đại hội đại biểu Đảng toàn quốc XIV, trình bày theo một trục xuyên suốt, thống nhất và đồng bộ, phản ánh đúng thành tựu vượt bậc về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại, nhận diện chính xác và đầy đủ các điểm mạnh – yếu, thời cơ – thách thức, xác định đúng đắn các mục tiêu chung và cụ thể của nhiệm kỳ Đại hội XIV và tầm nhìn đến năm 2045.

Trong bối cảnh hiện nay, môi trường chính trị - xã hội trong nước có nhiều thuận lợi, môi trường quan hệ quốc tế theo xu thế đa cực, việc tích hợp 3 văn kiện thành Báo cáo chính trị trình Đại hội Đảng toàn quốc là hoàn toàn phù hợp.

Tôi kỳ vọng, Báo cáo chính trị trình Đại hội XIV là một văn kiện có tính khoa học và thực tiễn cao, được trình bày một cách súc tích các nội dung toàn diện, trở thành kim chỉ nam dẫn dắt toàn Đảng và toàn dân hoàn thành các mục tiêu của nhiệm kỳ Đại hội XIV và định hướng chính xác một tầm nhìn đến năm 2045. Báo cáo chính trị này cần phản ánh được đầy đủ và toàn diện về sứ mạng bất biến phụng sự dân tộc Việt Nam của Đảng ta.

Báo cáo chính trị cần đề ra tầm nhìn tới năm 2030 trở thành một nước có thu nhập trung bình cao (nền kinh tế hướng hiệu quả), định hướng tầm nhìn tới năm 2035 trở thành một nước thuộc топ đầu các nước có thu nhập trung bình cao và quá độ để trở thành một nước phát triển (nền kinh tế hướng đổi mới) vào năm 2045.

Một hệ thống phân cấp các mục tiêu (các mục tiêu chung và mục tiêu cụ thể) tương ứng với Tầm nhìn trở thành một nước có thu nhập trung bình cao cần được xác định tường minh; hệ thống mục tiêu này bao gồm các mục tiêu kinh tế và các mục tiêu phi kinh tế phù hợp với mục tiêu phát triển phương thức sản xuất XHCN bản sắc Việt Nam trong thời đại số vào giai đoạn 2026 - 2030.

- Một trong 6 định hướng được Ban Chấp hành Trung ương yêu cầu Báo cáo chính trị mới là “nhấn mạnh các động lực phát triển mới, bao gồm khoa học, công nghệ, đổi mới sáng tạo, chuyển đổi số, phát triển nguồn nhân lực chất lượng cao, và khai thác hiệu quả lợi thế của hội nhập quốc tế sâu rộng”. Ông mong đợi điều gì đối với nội dung này?

- Trong bài viết vào ngày 02/09/2024, Tổng Bí thư Tô Lâm đã xác định một tầm nhìn chiến lược phát triển phương thức sản xuất XHCN bản sắc Việt Nam trong thời đại số, lấy phát triển khoa học - công nghệ làm then chốt, xây dựng nền tảng tri thức làm động lực tăng trưởng không ngừng kinh tế số, sinh ra nguồn lợi nhuận lớn cho đất nước để được phân phối công bằng tới toàn xã hội.

Tôi cho rằng, Báo cáo chính trị cần khẳng định được những điểm mạnh - điểm yếu cốt lõi nhất, những cơ hội - thách thức điển hình nhất, từ đó đề ra được những mục tiêu và các chiến lược trọng điểm cụ thể hóa Tầm nhìn trên đây.

Lòng tin của nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng ngày càng được củng cố và tăng cường, ổn định chính trị - xã hội luôn được chú trọng, kinh tế tăng trưởng không ngừng (thuộc топ 23 - 24 quốc gia trên thế giới), công bằng thu nhập luôn được quan tâm, vị thế quốc gia ngày càng được nâng cao cần là các điểm mạnh điển hình nhất. Đồng thời, điểm yếu trong công tác tổ chức – cán bộ (bao gồm sự gương mẫu của đảng viên là một trong ba phương diện lãnh đạo của Đảng), tính chất chưa hiệu quả của các giải pháp chuyển đổi từ phương thức tích lũy vốn dựa trên tài nguyên đất (không ít các trường hợp làm thâm thoát tài sản nhà nước) sang tích lũy vốn dựa trên chế tạo sản phẩm, đặc biệt là chế tạo các sản phẩm lõi, cần được nhận diện và phân tích.

Đầu tư phát triển kinh tế tri thức thông qua 3 đầu vào là nghiên cứu – phát triển, giáo dục đại học và phân mềm, vì vậy, chiến lược đột phá phát triển giáo dục

đại học cần được quan tâm tích hợp với chiến lược đột phá phát triển khoa học công nghệ (Nghị quyết số 57-NQ/TW ngày 22/12/2024) như một dạng chiến lược phát triển nhân tài.

Định hướng chiến lược phát triển kinh tế tư nhân Việt Nam (Nghị quyết số 68-NQ/TW) cần làm phù hợp với mục tiêu XHCN. Mô hình kinh tế tư nhân tại một số quốc gia cần được tham khảo: Nhật Bản tập trung tới công ty vừa và nhỏ (đóng góp trên 80% GDP quốc gia) hướng tới tầng lớp trung lưu và bảo đảm công bằng về thu nhập; Hàn Quốc tập trung tới các tập đoàn tư nhân lớn Chaebon (10 Chaebol hàng đầu đóng góp trên 78% GDP quốc gia) dẫn tới “địa ngục Chosŏn” (Helchosŏn) thiếu công bằng về thu nhập...

Các tập đoàn tư nhân hàng đầu nên tập trung vào công nghiệp chế tạo sản phẩm lõi hàng đầu thế giới, trong đó có công nghiệp chế tạo chip; các công ty tư nhân vừa và nhỏ nên tập trung vào công nghiệp phụ trợ chất lượng thế giới (công nghiệp thiết kế chip và chế tạo chip chuyên dụng). Đồng thời, cần coi trọng chiến lược tăng cường hoạt động hiệu quả của các tập đoàn nhà nước bảo đảm toàn diện an ninh truyền thống và một số khu vực huyết mạch trong an ninh phi truyền thống quốc gia.

Định hướng các chiến lược đột phá trong đổi mới công tác xây dựng và thi hành pháp luật (Nghị quyết số 66-NQ/TW) nên tập trung vào việc cụ thể hóa Điều 4 Hiến pháp vào các luật chuyên ngành. Riêng Luật Doanh nghiệp cần xác định vai trò của tổ chức Đảng trong doanh nghiệp tương tự như Luật Giáo dục và Luật Giáo dục đại học xác định vai trò của tổ chức Đảng trong nhà trường.

- Về công tác cán bộ - “*then chốt của then chốt*”, Trung ương yêu cầu: việc giới thiệu, lựa chọn nhân sự phải căn cứ vào tiêu chuẩn, điều kiện theo quy định, nhìn chung dựa trên cơ sở quy hoạch nhưng không quá cứng nhắc mà cần phải căn cứ vào thực tiễn cụ thể để xem xét, không bỏ sót những nhân tố ngoài quy hoạch nhưng có phẩm chất, năng lực lãnh đạo nổi trội, đáp ứng tốt nhất yêu cầu nhiệm vụ của cách mạng trong giai đoạn mới. Quan điểm của ông thế nào?

- Quan điểm “*công tác cán bộ là khâu then chốt của then chốt*” đã được Đảng ta coi trọng, tuy nhiên trong hơn 30 năm vừa qua, công tác bảo vệ cán bộ chưa được quan tâm đúng mức tương xứng với bối cảnh phức tạp của kinh tế thị trường nước ta với đa dạng các cám dỗ của “viên đạn bọc đường”. Không ít các đảng viên đầy triển vọng nhưng khi trở thành người lãnh đạo lại vi phạm để dẫn tới bị kỷ luật, thậm chí có người bị tù tội.

Cần quan tâm xây dựng các công cụ đánh giá nhân sự phù hợp với tinh thần “tu thân, tích đức, tề gia”, cần cụ thể hóa các khía cạnh về sự trân trọng giáo dục, tinh thần phục vụ và trung thành với đất nước. Cần coi trọng việc thu thập một cách công phu và phân tích một cách khoa học các ý kiến đánh giá của các đảng viên và quần chúng nhân dân về năng lực Trí tuệ cảm xúc (Emotional Intelligence) tại cơ quan công tác, tại nơi ở của đương sự cũng như trên các phương tiện truyền thông xã hội; tránh mọi hiện tượng coi nhẹ tầm quan trọng của giải pháp này.

Quy hoạch, bồi dưỡng cán bộ nguồn là một hoạt động quan trọng trong công tác tổ chức – cán bộ của Đảng ta. Tôi tin rằng khi mà hoạt động quy hoạch cán bộ nguồn được tiến hành bài bản và đúng thực chất thì những người có phẩm chất, năng lực lãnh đạo nổi trội, đáp ứng tốt nhất yêu cầu nhiệm vụ của cách mạng trong giai đoạn mới sẽ không bị bỏ sót.

- Xin cảm ơn ông!

Minh Châu thực hiện

Box: Tôi có một mong muốn là các đảng viên sinh viên (những sinh viên thuộc diện ưu tú nhất) khi tốt nghiệp làm việc tại các doanh nghiệp tư nhân cần được sinh hoạt trong các tổ chức Đảng để tham gia đóng góp ý kiến tới Đảng về thực tiễn hoạt động doanh nghiệp và ngành công nghiệp Việt Nam trong thời đại số, đồng thời, họ là một bộ phận quan trọng để được bồi dưỡng nhân tài. Kinh nghiệm của Trung Quốc cho thấy, khi hoạt động của tổ chức Đảng trong doanh nghiệp được coi trọng, sự đóng góp của các doanh nghiệp vào chiến lược phát triển quốc gia của Đảng càng được nâng cao.